

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 22.2017

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ
CÔNG NGHỆ QUỐC GIA
24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

TIN TỨC SỰ KIỆN

01

THỦ TƯỚNG NÊU 3 ĐỘT PHÁ, 4 TRỤ CỘT, 5 LƯU Ý VỚI BỘ KH&CN

02

FESTIVAL KHỞI NGHIỆP 2018: KẾT NỐI - BẢO TRỢ - ĐẦU TƯ

03

XU HƯỚNG ĐẦU TƯ START-UP CÔNG NGHỆ CỦA 'QUỐC GIA KHỞI NGHIỆP' NĂM 2018

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

04

TEKY: NƠI ƯỚM MÀM GIÁC MƠ CÔNG NGHỆ TRẺ EM

05

THÁI LAN CÓ TRỞ THÀNH THỦ PHỦ KHỞI NGHIỆP TIẾP THEO Ở CHÂU Á?

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

06

START-UP: LÀM THẾ NÀO ĐỂ KHÔNG CHẾT YẾU?

THỦ TƯỚNG NÊU 3 ĐỘT PHÁ, 4 TRỤ CỘT, 5 LƯU Ý VỚI BỘ KH&CN

Ngày 9/1/2018, Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) tổ chức Hội nghị tổng kết công tác năm 2017 và triển khai phương hướng, nhiệm vụ năm 2018. Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã tham dự và phát biểu ý kiến tại Hội nghị. Cùng dự có Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, lãnh đạo một số bộ, ngành địa phương.

Báo cáo của Bộ KH&CN cho biết, năm 2017 Bộ KH&CN đã tập trung triển khai các nhiệm vụ, giải pháp hỗ trợ phát triển sản phẩm nông nghiệp, đặc biệt là nông nghiệp công nghệ cao; hỗ trợ doanh nghiệp ứng dụng, đổi mới công nghệ; thúc đẩy sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia; cải thiện chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu

(GII)... Năm 2018, Bộ KH&CN xác định một số nhiệm vụ trọng tâm như: Hoàn thiện hành lang pháp lý hướng dẫn thi hành Luật Chuyển giao công nghệ năm 2017; khuyến khích thực hiện các nhiệm vụ KH&CN gắn với doanh nghiệp; tăng cường ứng dụng công nghệ, đặc biệt là công nghệ cao phục vụ phát triển nông nghiệp...

Trong phần báo cáo tổng kết, Thứ trưởng Bộ KH&CN Phạm Công Tạc đã nêu nhiều kết quả nổi bật ngành KH&CN đã đạt được trong năm 2017.

Theo đó, trong năm 2017, Bộ KH&CN đã tập trung triển khai các nhiệm vụ, giải pháp với mục tiêu đưa KH&CN phục vụ trực tiếp cho phát triển các ngành, lĩnh vực; hỗ trợ phát triển các sản phẩm nông

nghiệp, đặc biệt là nông nghiệp công nghệ cao, các sản phẩm chủ lực, trọng điểm của quốc gia theo chuỗi giá trị; hỗ trợ doanh nghiệp ứng dụng, đổi mới công nghệ; cải thiện môi trường kinh doanh của doanh nghiệp; thúc đẩy sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia; cải thiện Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII); tăng cường năng lực tiếp cận cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN4.0).

Nêu con số cụ thể, Thứ trưởng Phạm Công Tạc chỉ rõ, KH&CN đã đóng góp trên 30% giá trị gia tăng trong lĩnh vực sản xuất nông nghiệp và 38% giá trị gia tăng trong sản xuất giống cây trồng, vật nuôi. Năng suất một số vật nuôi, cây trồng đạt cao so với các nước trong khu vực và trên thế giới: Lúa đứng đầu ASEAN; cá tra, hồ tiêu đứng đầu thế giới; cà phê, cao su đứng thứ hai thế giới.

Các mô hình nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao tiếp tục được phát triển theo chuỗi giá trị với sự tham gia ngày càng đông đảo của các tập đoàn, doanh nghiệp. Kết quả hoạt động KH&CN đã đóng góp vào thành tích hoàn thành vượt mức chỉ số sản xuất toàn ngành công nghiệp (IIP) là 9,4%. Trong các lĩnh vực dịch vụ, việc ứng dụng công nghệ thông tin và các công nghệ chủ chốt của CMCN4.0 được đẩy mạnh. Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII) của Việt Nam tăng 12 bậc (từ vị trí 59/128 lên vị trí 47/127 nước và nền kinh tế), đạt vị trí cao nhất từ trước đến nay.

Đặc biệt “Bộ KH&CN dẫn đầu trong việc thực hiện cải cách hành chính về hoạt động quản lý, kiểm tra chuyên ngành đối với hàng hóa xuất nhập khẩu. 91% nhóm sản phẩm, hàng hóa do Bộ KH&CN quản lý, tương ứng với 96% lô sản phẩm, hàng hóa tại khâu thông quan được chuyển sang cơ chế hậu kiểm, giúp cắt giảm thời gian kiểm tra tại cửa khẩu từ 13 ngày xuống còn 01 ngày. Hệ thống bảo hộ, thực thi quyền sở hữu trí tuệ được tập trung hoàn thiện. Hoạt động hợp tác quốc tế về KH&CN được triển khai với trọng tâm là hợp tác hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo, triển khai các nhiệm vụ

trong năm APEC 2017” - Thứ trưởng Phạm Công Tạc nêu dẫn chứng.

Trong năm 2017, hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo đã phát triển rộng khắp với hơn 40 quỹ đầu tư mạo hiểm; 30 cơ sở ươm tạo (BI); 10 tổ chức thúc đẩy kinh doanh (BA), góp phần thúc đẩy số lượng các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo tăng nhanh với hơn 3.000 doanh nghiệp, gần gấp đôi số lượng năm 2015 (khoảng 1.800 doanh nghiệp). Số lượng và giá trị các thương vụ đầu tư đã tăng đáng kể...

Phát biểu tại Hội nghị, hoan nghênh cách thức tổng kết công tác của Bộ KH&CN với sự tham dự của đông đảo các cơ quan nghiên cứu khoa học, các viện, trường, tổ chức, các địa phương, nhất là có cả các doanh nghiệp khởi nghiệp, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc cho rằng Hội nghị đã làm rõ hơn “cơ quan quản lý Nhà nước cần làm gì” để tạo điều kiện cho phát triển KH&CN.

Đánh giá cao các thành tích của Bộ KH&CN đã đạt được thời gian qua, góp phần tích cực vào kết quả chung của đất nước, Thủ tướng bày tỏ ấn tượng về nhiều sản phẩm KH&CN thành công được giới thiệu tại Hội nghị trong các lĩnh vực tài chính ngân hàng, y tế, công nghiệp xây dựng, thủy sản...

Thủ tướng nêu rõ, Chính phủ luôn quan tâm chỉ đạo các hoạt động về KH&CN. Thủ tướng, các Phó Thủ tướng đã nhiều lần làm việc và có nhiều ý kiến chỉ đạo, giao nhiệm vụ đối với các cơ quan, tổ chức trong ngành như làm việc với Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, Khu công nghệ cao Hòa Lạc, Khu công nghệ cao TPHCM, Liên hiệp các Hội khoa học và Kỹ thuật Việt Nam... cũng như tham dự nhiều sự kiện quan trọng của ngành.

Theo Thủ tướng, các hoạt động KH&CN trong năm qua có nhiều tiến bộ. Tinh thần quốc gia khởi nghiệp phát triển và lan tỏa mạnh mẽ. Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo đã phát triển rộng khắp với nhiều không gian làm việc chung, quỹ đầu tư mạo hiểm, tổ chức kết nối hỗ trợ khởi nghiệp. Đến nay, có hơn 900 dự án khởi nghiệp được ươm tạo với

HỘI NGHỊ

KẾT HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VÀ PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ

Hà Nội, ngày 09 tháng 11 năm 2017

300 sản phẩm khởi nghiệp đã được kết nối đến với cộng đồng và các quỹ đầu tư. Số lượng các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo tăng nhanh với hơn 3.000 doanh nghiệp; hoàn thiện mạng truyền thông di động 4G, phát triển xa lộ thông tin; phát triển Hệ tri thức Việt số hoá kết nối, chia sẻ hệ dữ liệu mở.

Tuy nhiên, Thủ tướng cũng chỉ ra một số mặt tồn tại, bất cập như thị trường KHCN phát triển còn chậm. Kết quả nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ chưa được ứng dụng nhiều trong sản xuất, kinh doanh; chưa có nhiều sản phẩm KHCN được thương mại hóa.

Việc phát triển KHCN chưa thực sự gắn với yêu cầu phát triển kinh tế-xã hội. Doanh nghiệp chưa trở thành trung tâm của hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia. Chưa huy động được nhiều nguồn lực xã hội đầu tư cho hoạt động KHCN. Cơ chế tài chính còn bất hợp lý, ràng buộc sự phát triển. Việc chuyển đổi

sang cơ chế tự chủ của tổ chức KHCN công lập vẫn còn lúng túng.

Nêu các yêu cầu chính là tính đổi mới, tính đột phá, thích ứng và tính bền vững trong xây dựng chiến lược, ngành cần bám sát chương trình hành động của Chính phủ, Thủ tướng nhấn mạnh bốn trụ cột lớn cần đổi mới, ba đột phá cần tập trung và năm lưu ý cần rà soát để triển khai hiệu quả hơn.

Thủ tướng chỉ rõ, về **BỐN TRỤ CỘT CHÍNH CẦN ĐỔI MỚI**, thứ nhất, KHCN phải góp phần chuyển đổi mô hình tăng trưởng kinh tế, nhất là những mô hình hiện có năng suất thấp trong sản xuất nông nghiệp ở Việt Nam.

Thứ hai, thúc đẩy đổi mới sáng tạo mạnh mẽ hơn nữa khi số lượng doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo còn ít. Phong trào khởi nghiệp sáng tạo mới bước đầu, chỉ tập trung ở đô thị lớn.

Thứ ba, tập trung phục vụ doanh nghiệp ứng

dụng và đổi mới công nghệ. Thứ tư, KHCN phải góp phần nâng cao năng suất, chất lượng lao động, hiệu quả sản xuất kinh doanh của nền kinh tế.

Nêu **BA ĐỘT PHÁ CẦN TẬP TRUNG**, Thủ tướng chỉ ra, thứ nhất là đột phá về thể chế, chính sách. Với thể chế KHCN, cần xóa bỏ tư duy hành chính hóa, quy hoạch hóa KHCN và tư duy thành lập mới tổ chức KHCN phải theo quy hoạch...

Thứ hai, đổi mới về phương thức đầu tư, cơ chế đặt hàng cho KHCN. Chi 2% ngân sách Nhà nước cho KHCN phải sử dụng hiệu quả hơn. Bộ KH&CN hoặc Hội đồng Chính sách KHCN cần trình Thủ tướng Chính phủ đưa ra các quyết sách lớn, đặt hàng vĩ mô cho KHCN gắn liền với chất lượng sản phẩm của đất nước và bảo vệ Tổ quốc.

Thứ ba, cần tập trung đầu tư nghiên cứu ứng dụng công nghệ hoặc nghiên cứu cơ bản định hướng ứng dụng mà Việt Nam đang cần. Phải huy động đầu tư của xã hội, chủ yếu từ doanh nghiệp, thông qua các quỹ KHCN quốc tế, để có tỷ lệ đầu tư cho KHCN cao hơn. Có thể chế, cơ chế thuận lợi cho các nhà nghiên cứu trong sử dụng kinh phí.

Đổi mới chính sách sử dụng và trọng dụng cán bộ KHCN, trong đó quan tâm đến 3 đối tượng chính là các nhà khoa học đầu ngành, các nhà khoa học được giao chủ trì các nhiệm vụ quan trọng của quốc gia và các nhà khoa học trẻ tài năng. “Cuối cùng con người là quan trọng nhất. Phải làm sao trí thức ủng hộ mình để phát triển đất nước, bảo vệ Tổ quốc”, Thủ tướng bày tỏ.

Cùng với 4 trụ cột, 3 đột phá, Thủ tướng nêu

NĂM LƯU Ý CẦN RÀ SOÁT, triển khai hiệu quả.

Thứ nhất, chủ động phát triển cơ sở hạ tầng KHCN theo hướng hiện đại, đồng bộ, trong đó có các khu công nghệ cao phải làm thành công trong năm 2018 và các năm tiếp theo để bắt nhịp cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Thứ hai, cần quan tâm triển khai vùng kinh tế trọng điểm dựa vào KHCN, đặc biệt các vùng có lợi thế phát triển các sản phẩm nông nghiệp.

Thứ ba, KHCN phải gắn với yêu cầu của hội nhập quốc tế và thích ứng với nền kinh tế tri thức của thế giới.

Thứ tư, bảo đảm tính bền vững trong hoạch định phát triển KHCN, lộ trình, bước đi, giao trách nhiệm cho các bộ, ngành, địa phương rõ hơn các nhiệm vụ cụ thể về KHCN.

Thứ năm, Thủ tướng lưu ý về phẩm chất đạo đức của cán bộ KHCN. Nhấn mạnh tạo cơ chế thoáng trong KHCN, Thủ tướng nêu rõ, phải khắc phục bệnh thành tích trong KHCN, bệnh không thiết thực, không vào cuộc sống của KHCN. Xây dựng Bộ KH&CN, các đơn vị thuộc Bộ, các tổ chức KHCN của Bộ KH&CN ngày càng vững mạnh.

Tại Hội nghị, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng đã trao Huân chương Độc lập hạng Nhất cho nguyên Bộ trưởng KH&CN Hoàng Văn Phong, trao Huân chương Độc lập hạng Ba cho nguyên Bộ trưởng KH&CN Nguyễn Quân. Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam trao Huân chương Lao động các hạng cho các cán bộ, lãnh đạo của Bộ KH&CN./.

FESTIVAL KHỞI NGHIỆP 2018: KẾT NỐI - BẢO TRỢ - ĐẦU TƯ

Ngày 12/1, tại Hà Nội đã diễn ra Festival Khởi nghiệp 2018 nhằm tôn vinh các dự án xuất sắc nhất trong Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017 và phát động chuỗi chương trình tổng thể về khởi nghiệp năm 2018.

Chương trình Khởi nghiệp Quốc gia do Báo Diễn đàn Doanh nghiệp thực hiện suốt 15 năm qua dưới sự chỉ đạo của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) đã khơi dậy được tinh thần khởi

ngiệp trong thanh niên, sinh viên, hình thành mạng lưới cộng đồng khởi nghiệp rộng khắp các tỉnh thành, các trường đại học, cao đẳng trong cả nước.

Phát biểu khai mạc Festival Khởi nghiệp 2018, ông Nguyễn Tiến Dũng - Phó Tổng Biên tập Báo Diễn đàn Doanh nghiệp, Tổng Thư ký Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia cho biết: “Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia năm 2017 đã đi vào những giai đoạn cuối và Ban tổ chức đã nhận được 300 dự án đầu tư đến

từ khắp mọi miền đất nước. Tại Festival Khởi nghiệp 2018, Ban tổ chức đã lựa chọn 8 dự án có tính khả thi tốt nhất để chào đầu tư. Các dự án sẽ có thời gian 5 phút để trình bày về dự án và các nhà đầu tư có 7 phút để thẩm định dự án. Ban tổ chức cũng sẽ kết nối các nhà đầu tư và dự án mà họ quan tâm".

Các dự án lọt vào vòng chào đầu tư bao gồm: Dự án Big Lego - Đồ chơi khổng lồ của nhóm sinh viên; Dự án Công ty tổ chức sự kiện và cung ứng nhân sự từ nguồn nhân lực sinh viên, cán bộ Đoàn - Hội trên địa bàn tỉnh Đồng Nai (Đại học Lạc Hồng); Dự án Dịch vụ kết nối Homestay Belocals (một dự án lọt vào Top 6 của Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017) của Trường Đại học Kinh tế Luật TP HCM; Dự án Trang trại gà H'Mông B&C - Top 6 Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017 – Học viện Nông nghiệp; Dự án Rain Coffee do các huấn luyện viên của Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia tư vấn; Dự án Sản xuất và Kinh doanh nấm ăn cao cấp Hoàng Đế - Top 6 Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017 của Đại học Lâm nghiệp Việt Nam; Dự án Y tế cộng đồng của Đại học Lạc Hồng - Top 15 Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017; Dự án Du lịch dịch vụ TEV của Học viện Nông nghiệp.

Cùng với Festival Khởi nghiệp 2018, Ban tổ chức cũng đã chọn ra được những dự án xuất sắc nhất trong vòng Chung kết Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017 để vinh danh. Theo đó, Giải ba Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia 2017 thuộc về dự án Dịch vụ kết nối Homestay Belocals (Đại học Kinh tế - Luật TP. HCM); dự án Nuôi trồng nấm rơm trên phụ phẩm nông nghiệp (Đại học Nông lâm TP HCM) và dự án sản xuất và kinh doanh nấm ăn cao cấp Hoàng Đế và Giá thể trồng rau sạch (Đại học Lâm

nh nghiệp); Giải nhì thuộc về nhóm dự án Công ty tổ chức sự kiện và cung ứng nhân sự từ nguồn nhân lực sinh viên, cán bộ Đoàn – Hội trên địa bàn tỉnh Đồng Nai (Đại học Lạc Hồng), Thiết bị giao tiếp thông minh Multi Glass (Công ty CP VP9 Việt Nam); Giải nhất thuộc về dự án Trang trại gà H'Mông B&C (Học viện Nông nghiệp Việt Nam).

Phát biểu tại buổi lễ, TS. Vũ Tiến Lộc - Chủ tịch VCCI, Trưởng ban Chỉ đạo Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia nhấn mạnh: "Trải qua hành trình 15 năm, bây giờ hai từ "khởi nghiệp" đã trở thành từ khóa quan trọng nhất. Hơn lúc nào hết chúng ta hiểu rằng cộng đồng khởi nghiệp và khởi nghiệp sáng tạo sẽ định hình tương lai cho Việt Nam. VCCI tự hào tạo ra những hình hài đầu tiên trong hệ sinh thái khởi nghiệp đầy năng động của Việt Nam".

Cũng tại chương trình, thay mặt cho VCCI, TS. Vũ Tiến Lộc đã chính thức công bố giải thưởng Mai An Tiêm là giải thưởng khởi nghiệp của Việt Nam. Ngoài trao giải thưởng cho dự án khởi nghiệp xuất sắc, giải thưởng Mai An Tiêm định kỳ cũng sẽ trao cho các doanh nhân khởi nghiệp.

Các 2018, Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia đánh dấu giai đoạn phát triển mới, với tinh thần của một Quốc gia Khởi nghiệp. Với lợi thế đã xây dựng được một hệ sinh thái hỗ trợ khởi nghiệp toàn diện Cuộc thi Khởi nghiệp Quốc gia hứa hẹn sẽ có nhiều đổi mới về nội dung triển khai để tạo sự đột phá, phù hợp với nhu cầu thực tế. Các hoạt động khởi nghiệp sẽ tập trung vào 2 nội dung cơ bản: tiếp tục phát triển mạng lưới cộng đồng khởi nghiệp và hỗ trợ tăng tốc khởi nghiệp với đối tượng hướng đến là các doanh nghiệp khởi nghiệp./.

XU HƯỚNG ĐẦU TƯ START-UP CÔNG NGHỆ CỦA 'QUỐC GIA KHỞI NGHIỆP' NĂM 2018

(Vnexpress) - "Xu hướng đầu tư mới này phản ánh việc các quỹ sẵn lòng đổ tiền vào các ý tưởng kinh doanh sâu sắc, công nghệ hơn so với nền tảng ứng dụng di động và phần mềm của thời đại công nghệ số", TS. Vladi Dvoyris trường Đại học Tel Aviv cho biết.

Theo TS. Vladi, các quỹ đầu tư mạo hiểm trên toàn cầu ngày càng chịu khó tìm hiểu sâu về công nghệ để đa dạng hóa danh mục đầu tư. Thậm chí, các quỹ còn thuê chính các nhà khoa học, những

người am hiểu về công nghệ để làm cố vấn, thẩm định các khoản đầu tư vào start-up công nghệ của mình.

Bốn kiểu start-up công nghệ mà làn sóng tập trung đầu tư từ Israel đã lan ra nhiều quốc gia khác, định hình nên những xu hướng khởi nghiệp công nghệ mới cho các doanh nhân, cũng như chiến lược hoạt động của các quỹ đầu tư mạo hiểm trên toàn cầu từ năm 2018.

CÔNG NGHỆ VẬN CHUYỂN

Maniv Mobility, quỹ đầu tư mạo hiểm đầu tiên của Israel trong lĩnh vực công nghệ vận chuyển đã chốt xong khoản rót vốn 40 triệu USD giữa năm ngoái và đưa ra một danh mục đầu tư tiếp theo vào 15 start-up mới thành lập, chủ yếu ở Israel và Mỹ.

Quỹ Maniv dự định giới thiệu ra công chúng các giải pháp công nghệ di động, công nghệ cảm biến tiên tiến dành cho xe ô tô... Nổi lên trong số các start-up lĩnh vực này là Waze, Mobileye, Cognata với công cụ mô phỏng 3D để đào tạo và kiểm chứng các hệ thống tự lái. Bên cạnh đó, start-up Upstream Security cũng đang phát triển sản phẩm an ninh không gian mạng dựa trên nền tảng đám mây cho các đội xe.

CÔNG NGHỆ CHĂM SÓC SỨC KHỎE NGƯỜI GIÀ

Theo nghiên cứu, đến năm 2050, khoảng 3,2 tỷ người trên thế giới sẽ có độ tuổi từ 50. Vì vậy, phát triển các sản phẩm công nghệ để cải thiện chất lượng cuộc sống của bộ phận dân số già là một trong những yêu cầu cấp thiết của thị trường.

Thời điểm này, thế hệ X (sinh từ năm 1980 đến 2000) vẫn là nhóm đối tượng được các start-up và quỹ đầu tư mạo hiểm quan tâm. Nhưng chỉ một thời gian ngắn nữa thôi, tầng lớp dân số già mới thực sự là nhóm khách hàng tiềm năng.

"Các start-up nào phát triển công nghệ để chăm sóc sức khỏe, cải thiện cuộc sống của nhóm dân số già sẽ là các mục tiêu đầu tư hấp dẫn trên toàn cầu trong tương lai. Đặc biệt, quy mô nhóm này sẽ ngày càng mở rộng, tăng trưởng, phát sinh nhiều nhu cầu đa dạng", ông Dov Sugarman, đồng quản lý của sáng kiến cộng đồng nghỉ hưu Mediterranean Towers (MT) nhận định.

Các start-up cộng đồng hưu trí như MT sẽ không phục vụ cho một bộ phận người cao tuổi mà định hướng trở thành các công ty khởi nghiệp lãnh đạo xu hướng. MT xác định sẽ phát triển một hệ sinh thái các start-up mảng công nghệ chăm sóc sức khỏe dân số già mà trong đó nó đóng vai trò trợ giúp kỹ thuật và nền tảng tài chính.

CÔNG NGHỆ XÃ HỘI

Quỹ đầu tư Impact First đang dành ra một

khoản tiền đầu tư cho các sản phẩm công nghệ của Israel có thể mở rộng ra giải quyết các vấn đề xã hội toàn cầu. Tuy vậy, không có sự phân biệt giữa các start-up khởi nghiệp xã hội cũng như các start-up công nghệ thông thường ở yếu tố cân bằng lợi nhuận tài chính và tác động xã hội.

Quý đã đầu tư vào sản phẩm công nghệ AngelSense GPS - giải pháp theo dõi giọng nói của trẻ khuyết tật và có các nhu cầu trợ giúp đặc biệt khác; start-up Intendu - sáng kiến huấn luyện não bộ cho người bị suy giảm trí nhớ và sản phẩm GivingWay - mạng xã hội trực tuyến kết nối các NGO và tình nguyện viên trên toàn thế giới.

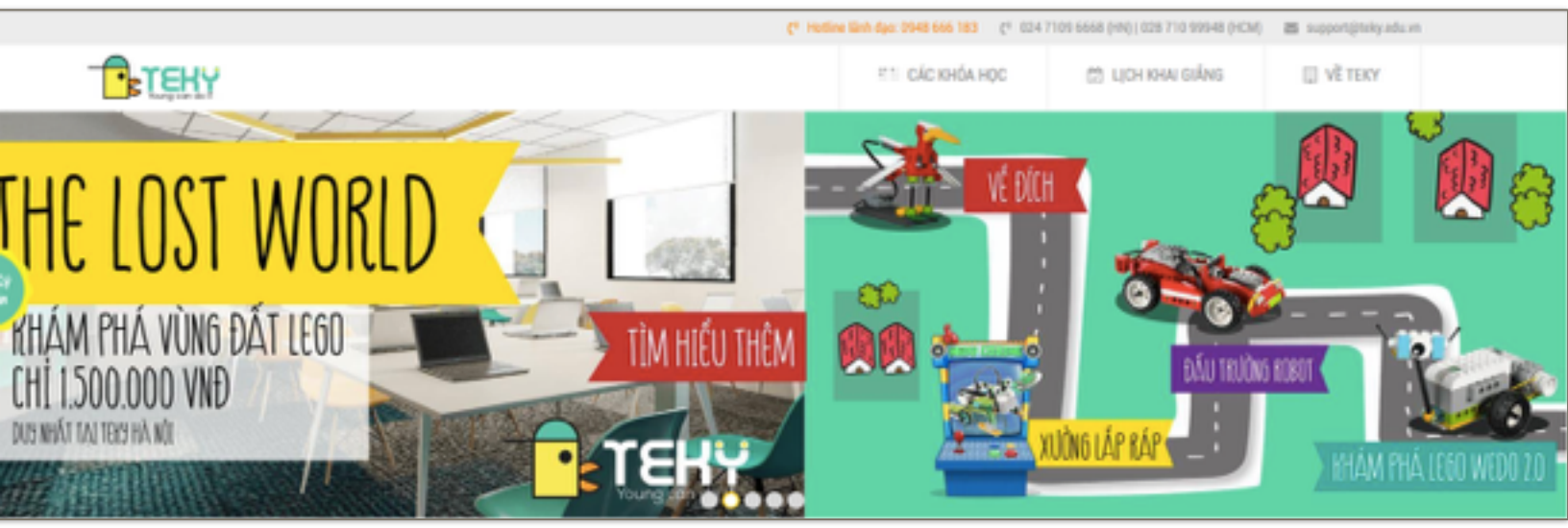
Đầu tư vào các công nghệ xã hội, doanh nghiệp khởi nghiệp với các sáng kiến và nền tảng công nghệ giải quyết bền vững các vấn đề xã hội là một trong những hướng đi mới của quốc gia khởi nghiệp. Trong tương lai, Israel đánh giá ngành công nghiệp khởi nghiệp xã hội chắc chắn sẽ được đón nhận tích cực trong xu thế start-up toàn cầu.

CÔNG NGHỆ SỨC KHỎE TÂM THẦN

Quý đầu tư Joy Ventures của Nhật Bản chuyên

rót tiền cho các công ty công nghệ cao của Israel mới đây đã chốt xong khoản vốn 50 triệu USD dành cho việc phát triển các sản phẩm công nghệ thần kinh (thiết bị đeo tay, ứng dụng di động). Các sản phẩm này được hy vọng có thể giúp mọi người giảm căng thẳng thần kinh, cải thiện tinh thần và sức khỏe tâm thần nói chung mà không cần phải dùng dược phẩm. Ông Gilad Peleg, Chủ tịch của quỹ cho biết sự quan tâm của các nhà đầu tư trong nghiên cứu não và các sản phẩm tiêu dùng đã dẫn dắt các nhóm nghiên cứu ở Israel để ươm tạo các start-up trong hệ sinh thái khởi nghiệp ở lĩnh vực này.

Joy Ventures đã đầu tư và đồng sáng tạo sản phẩm Brain1 Innovation - bộ tai nghe cung cấp các bản nhạc cùng nhịp điệu phù hợp để cải thiện tâm trạng. Năm 2017, quỹ đã giải ngân tổng cộng một triệu USD, chia thành 8 khoản đầu tư, trợ cấp nghiên cứu trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe thần kinh, tâm thần./.

TEKY: NƠI ƯƠM MẦM GIẤC MƠ CÔNG NGHỆ TRẺ EM

Nếu như khoảng 50 năm trước, thế giới bắt đầu bước vào cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 3 với sự xuất hiện của sản xuất tự động dựa vào máy tính, thiết bị điện tử, thì hiện nay cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 bắt đầu lan tỏa với Internet kết nối vạn vật (IoT) và trí tuệ nhân tạo. Đây là một thế giới đầy cơ hội và cũng nhiều thách thức cho các bạn trẻ ngày nay. Chúng ta không chỉ cạnh tranh nhau việc làm mà còn phải cạnh tranh với những chiếc máy tính, không ngừng nâng cao trình độ để làm chủ các công nghệ tiên tiến nếu không muốn bị mất việc.

Cách mạng công nghiệp không chỉ liên quan đến doanh nghiệp trong lĩnh vực công nghệ thông tin (CNTT) và Internet mà còn liên quan đến việc chuyển đổi phương thức sản xuất, trong đó tất cả các doanh nghiệp ở tất cả các ngành nghề đều phải vận dụng CNTT, sức mạnh công nghệ phải liên tục được nâng cao để tạo ra năng lực và giá trị mới.

Nắm bắt được xu hướng phát triển công nghệ cho tương lai, đặc biệt dành cho giới trẻ và trẻ em, một dự án đầy tiềm năng đã ra đời và bước đầu tạo

được dấu ấn đó chính là TEKY do Đào Lan Hương sáng lập.

NHỮNG Ý TƯỞNG ĐẦU TIÊN...

15 năm hoạt động trong lĩnh vực CNTT, Lan Hương có nhiều cơ hội tiếp cận với các tác động của CNTT trên thế giới. Ví dụ, năm 2016, tập đoàn Foxcom, Đài Loan đã sa thải 60.000 công nhân để thành lập một nhà máy vận hành hoàn toàn bằng robot. Cũng trong năm này, Adidas đã xây dựng một nhà máy vận hành hoàn toàn bằng robot tại Đức. Điều này có nghĩa là cuộc sống trong tương lai của loài người phụ thuộc ngày càng nhiều hơn vào công nghệ, robot và trí tuệ nhân tạo.

Năm 2015, Đào Lan Hương đã cùng với Tiến sỹ giáo dục Đỗ Bích Ngọc bắt tay vào tìm tòi những chương trình giáo dục tiên tiến trên thế giới của Mỹ, Đức, Australia, Trung Quốc, Singapore... để áp dụng cho phù hợp. Tiến sỹ Đỗ Bích Ngọc, đồng sáng lập TEKY đã chia sẻ về những ngày đầu: “Mình làm CNTT hơn 10 năm nên rất hiểu vai trò của công nghệ trong tương lai và cũng đặt ra câu hỏi, tại sao không dạy cho con công nghệ từ khi bé còn nhỏ?”.

Bích Ngọc đã tìm hiểu nhiều chương trình đào tạo công nghệ cho trẻ em ở cả Việt Nam và trên thế giới, chị ngỡ ngàng khi biết thế giới đã thực hiện điều này từ lâu và lan tỏa ở nhiều nơi, từ đó Ngọc đã bắt đầu lập kế hoạch cho chính con mình”.

VÀ SỰ RA ĐỜI CỦA HỌC VIỆN SÁNG TẠO CÔNG NGHỆ DÀNH CHO TRẺ EM

Bích Ngọc và Lan Hương đã gặp nhau khi cả hai đều có chung quan điểm. Sau một năm đào tạo các con, cả hai bé đều rất hứng thú. Trong những lần họp lớp, Ngọc và Hương đã mang các sản phẩm của các bé (như lắp robot hoặc phần mềm do các con tạo ra) chia sẻ cho bạn bè xem. Mọi người sau khi được giới thiệu cảm thấy vô cùng hào hứng và thích thú, bổ ích cho các con. Cũng từ đây, được sự đồng viên của mọi người, Hương đã thúc đẩy và chuẩn hóa sản phẩm về đào tạo, không chỉ giới hạn cho con mình mà các bé trên 6 tuổi đều có thể tham gia được. Học viện công nghệ sáng tạo TEKY chính thức ra đời năm 2016.

Học viện công nghệ sáng tạo TEKY là học viện đào tạo công nghệ về STEAM bao gồm khoa học, công nghệ, kỹ thuật và nghệ thuật với bốn kỹ năng định hướng tiên phong của thế kỷ 21 bao gồm: (1) Tư duy phản biện; (2) Kỹ năng giao tiếp; (3) Tư duy sáng tạo; (4) Kỹ năng hợp tác dành cho trẻ em từ 6-18 tuổi. Chương trình đào tạo của TEKY được xây dựng và phát triển dựa trên tiêu chuẩn của các trường học, học viện của Mỹ với mục tiêu giúp hàng triệu trẻ em trong khu vực Đông Nam Á phát triển tư duy logic, tư duy sáng tạo, ứng dụng công nghệ vào cuộc sống thông qua việc học lập trình. Hiện nay, Học viện công nghệ sáng tạo TEKY đào tạo 6 nội dung: (1) Lập trình và phát triển ứng dụng: giúp các bạn trẻ ứng dụng logic và khả năng sáng tạo; (2) Thiết kế và xây dựng game: giúp tư duy logic sáng tạo và các kỹ năng CNTT; (3) Thiết kế website: giúp các bạn trẻ có thể lập trình website bằng ngôn ngữ đánh dấu siêu văn bản (HTML), lập trình java; (4) Nhiếp ảnh: giúp các bạn trẻ có kỹ năng chụp ảnh; (4) Lớp học làm phim và video: giúp các bạn trẻ có

thể cài đặt, quay phim, thu và chỉnh sửa âm thanh, viết lời dẫn; (6) Tạo hình và in 3D: các bạn trẻ có thể chuyển thể ý tưởng của sản phẩm bản vẽ tay thành sản phẩm thực tế theo mô hình 3D và in thành sản phẩm 3D.

Hiện nay, nhiều bậc cha mẹ hướng cho các con những kỹ năng mềm, vậy dự án của Lan Hương có chuyên sâu quá không? Theo quan điểm của Lan Hương, giáo dục hiện nay vẫn chưa đáp ứng so với mong đợi của phụ huynh và có lẽ cũng phần nào lỗi thời. Đầu tư các kỹ năng cho trẻ hoàn toàn đúng nhưng có vẻ chưa đủ, trong khi ở thế kỷ 21 không chỉ cần mỗi kỹ năng mềm mà cần đối diện với những thay đổi rất nhanh về công nghệ, có thể chỉ trong 3 năm nhưng tương đương với 30 năm trước đây. Nếu không trang bị công nghệ sẽ bị tụt hậu với thế giới.

Tuy nhiên, nhiều phụ huynh còn băn khoăn về việc cho trẻ tiếp xúc với máy tính quá sớm liệu có tốt? Giải thích về vấn đề này, Lan Hương cho rằng, mục đích chính của chương trình nhằm hướng đến đào tạo các con làm chủ công nghệ chứ không phải để công nghệ làm chủ. Ví dụ ở Mỹ, Tổng thống Obama đã quyết định dành 4 tỷ USD đầu tư cho học sinh từ 6 tuổi trở lên bắt đầu học công nghệ, còn ở Anh lứa bắt đầu từ 5 tuổi. Vậy tại sao các nước phát triển phải đầu tư sớm cho trẻ như vậy? và nếu chúng ta không theo xu hướng thì khoảng cách giữa học sinh Việt Nam và các nước phát triển sẽ càng xa.

Mặc dù việc giáo dục và hướng dẫn cho trẻ tiếp cận với khoa học công nghệ sớm còn gặp nhiều khó khăn, nhưng với 15 năm trải nghiệm với các dự án lớn nhỏ khác nhau, Lan Hương đã nhanh chóng vượt qua được những khó khăn ban đầu để tìm ra cho mình một hướng đi cho TEKY.

Xây dựng được chương trình đào tạo để truyền cảm hứng công nghệ cho các bạn nhỏ thì việc đầu tư một trung tâm hiện đại là rất cần thiết. Điều này đòi hỏi vốn và làm thế nào để thuyết phục các nhà đầu tư tin tưởng bỏ ra một số vốn lớn trong khi Dự

án bắt đầu từ số 0, đây cũng là một thử thách đối với Lan Hương. Và cô đã hướng đến các nhà đầu tư thiên thần am hiểu về CNTT.

Lan Hương luôn nghĩ rằng, mình làm cho con mình và trẻ em sẽ mang ý nghĩa về mặt xã hội rất lớn. Sau một thời gian, những người xung quanh Lan Hương cũng ủng hộ và tin tưởng vào TEKY, điều này đã tạo động lực vô cùng lớn cho cô. Những khó khăn ban đầu dần được giải quyết, Học viện công nghệ sáng tạo TEKY ngày càng thu hút đông đảo các bạn nhỏ đến học tập và được nhiều bậc phụ huynh quan tâm.

KẾT QUẢ VÀ TẦM NHÌN TƯƠNG TAI

Với quan điểm, mọi con đường đều bắt đầu bằng một đôi chân, sau 2 năm ấp ủ, gần 1 năm thành lập, TEKY đã có gần 200 học viên thường xuyên và đội ngũ TEKY vẫn luôn tìm tòi để đưa ra những định hướng tốt nhất cho các bạn trẻ yêu công nghệ. Tuy chặng đường chưa được dài nhưng TEKY đã để lại những dấu ấn nhất định. Tháng 3/2017, TEKY đứng trong Top 10 Dự án xuất sắc

nhất có ảnh hưởng đến xã hội trong lĩnh vực đổi mới xã hội tại khu vực ASEAN với sự tham gia của trên 2.000 dự án khác do Bộ Ngoại giao Australia phối hợp với Đại học Melbourne tổ chức. Năm 2016, trong cuộc thi lập trình sáng tạo quốc tế We Code giữa các nhóm học sinh đại diện các trường tiểu học và THCS tại các nước trong khu vực Đông Nam Á gồm: Indonesia, Malaysia, Philipine và Việt Nam do Hiệp hội Youth on uniti tổ chức, 7 lập trình viên nhí của TEKI đã mang về 5 huy chương vàng cho đoàn Việt Nam ở hạng mục dành cho lứa tuổi nhỏ nhất (7-9 tuổi).

Hiện nay, TEKY mới hoàn thành giai đoạn đầu tư ban đầu. Sau khi đầu tư xong hạ tầng, TEKY dự định sẽ hướng đến mở rộng thị trường. Kế hoạch tới, TEKY muốn mở rộng đến TP HCM và bắt đầu hành trình kêu gọi vốn đầu tư từ các Quỹ đầu tư chuyên nghiệp để TEKY có thể phát triển nhanh hơn và có thể mở rộng hoạt động đến nhiều các bạn trẻ hơn nữa.

Minh Phụng

THÁI LAN CÓ TRỞ THÀNH THỦ PHỦ KHỞI NGHIỆP TIẾP THEO Ở CHÂU Á?

Thái Lan đang chứng kiến một sự bùng nổ kinh ngạc chưa hề có chỉ trong vài năm trước đây. Chắc chắn, đó là sự hồi hã và nhộn nhịp của trên 60 triệu người đang sống và làm việc trong các khu vực kề sát bên nhau, nhưng loại hồi hã này đến từ một hệ sinh thái hoàn toàn mới và đang phát triển mạnh mẽ. Với sự xuất hiện của thời đại thông tin đang chiếm lĩnh hành tinh, sự khuấy động ở Thái Lan đang bị thúc đẩy bởi một “cuộc cách mạng khởi nghiệp Châu Á” khổng lồ.

Số lượng khởi nghiệp mới thành lập ở Thái Lan

đang bùng nổ. Trong năm 2014 có khoảng 300 doanh nghiệp khởi nghiệp trong nhiều ngành khác nhau ở đây. Năm 2015 có số này ước tính tăng trưởng khoảng 900% so với năm trước, lên đến 2500 khởi nghiệp, với các thị trường phát triển lớn của khởi nghiệp Thái Lan chủ yếu dựa trên công nghệ, cùng với công nghệ tài chính và du lịch, bất động sản và hậu cần. Và năm 2016 cũng chứng kiến sự tăng trưởng theo cấp số nhân.

Đất nước này luôn duy trì một bầu không khí hoàn hảo tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển

đột phá. Nhiều yếu tố kết hợp cùng nhau đã được thấy trong những năm qua giống như ở các thành phố khởi nghiệp ở Mỹ như San Francisco, New York và Palo Alto. Thái Lan là nền kinh tế lớn thứ 2 Đông Nam Á và là địa chỉ du lịch lý tưởng của khu vực với những bãi biển đẹp, khí hậu ấm áp và vẻ đẹp tự nhiên đã thu hút trên 29 triệu khách du lịch hàng năm. Tiềm năng cho đất nước bùng nổ kinh tế với sự gia tăng liên tục của người nước ngoài là không thể tránh khỏi. Thái Lan có 6 sân bay quốc tế và các chuyến bay ngày càng trở nên dễ tiếp cận hơn cũng như các hãng hàng không hàng đầu thường xuyên tới thủ đô, sự kết nối với các thị trường tiêu dùng lớn bên ngoài đối với các khởi nghiệp dựa trên sản phẩm đã trở nên vô cùng đơn giản và dễ dàng sử dụng các giải pháp vận tải.

Cộng đồng doanh nghiệp Thái Lan rất hoan nghênh các khoản đầu tư nước ngoài và các công ty muốn được thành lập ở trong nước. Chính phủ đã tập trung vào sự phát triển nhanh chóng của cơ sở hạ tầng sẵn sàng để hỗ trợ tăng trưởng theo cấp số nhân cùng với những tiến bộ vượt bậc trong công nghệ và internet mức cao.

SỐNG VÀ LÀM VIỆC Ở THÁI LAN

Việc khởi động một hoạt động kinh doanh ở Thái Lan hấp dẫn một phần nhờ các chi phí sinh hoạt và làm việc khá thuận lợi. Khởi nghiệp ở Thái Lan nhận được mức chi phí sinh hoạt/phát triển tốt nhất so với hầu hết các quốc gia khác trên thế giới.

Chang Mai đang trở thành trung tâm của những người du mục kỹ thuật số và dường như là lựa chọn phổ biến nhất cho những người đến đất nước này. Chỉ có 1,6 triệu người, sự hời hả và nhộn nhịp này là một chút giả mạo đối với người nước ngoài so với Bangkok, và trốn chạy lên núi là một lựa chọn tốt cho những người cần một chút thời gian.

Việc thuê văn phòng cho mở rộng quy mô cũng chỉ tương đương với giá thuê nhà. Đối với những khởi nghiệp vẫn ở giai đoạn ươm mầm, không gian làm việc chung và các quán cà phê với internet tốc

độ cao đã tạo điều kiện dễ dàng và rẻ tiền cho làm việc, kết nối mạng và giao tiếp với phần còn lại của thế giới từ chiếc máy tính xách tay. Việc phát triển mở rộng có thể được thực hiện rất nhanh, và các sản phẩm thử nghiệm dễ được tiếp nhận trong một quốc gia cởi mở và tò mò với một dân số lớn như vậy.

VỐN ĐẦU TƯ MẠO HIỂM

Mặc dù Thái Lan cung cấp các điều kiện sinh hoạt và làm việc hợp lý cho hoạt động khởi nghiệp, nhưng chính nguồn tài trợ bên ngoài đang thúc đẩy đà phát triển của nền kinh tế Thái Lan. Vào năm 2015, ở đây đã có hai công ty tài trợ huy động vốn đám đông (crowdfunding) lớn được thành lập, năm công ty đầu tư mạo hiểm có trụ sở tại Thái Lan và sáu công ty đầu tư mạo hiểm nước ngoài đầu tư vào kinh doanh tại Thái Lan. Năm vườm ươm và trung tâm tăng tốc doanh nghiệp lớn - cho phép những người nhận được tiền tăng tốc và cất cánh tại Thái Lan nhanh hơn - được thành lập ở Thái Lan ngày càng tiếp nhận thêm nhiều thành viên.

Năm 2016, Chính phủ Thái Lan đã triển khai một quỹ đầu tư mạo hiểm trị giá 570 triệu USD cho các công ty khởi nghiệp ở Thái Lan, được phân chia giữa hai bộ, Bộ Công nghệ thông tin và Bộ Tài chính. Điều này nhằm mục đích xúc tiến sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp của đất nước.

Theo Bưu điện Bangkok, Bộ Công nghệ Thông tin sẽ thành lập Quỹ Kinh tế kỹ thuật số trị giá 285 triệu đô la nhằm vào các dự án khởi nghiệp công nghệ, trong khi The Nation báo cáo rằng Bộ Tài chính đang thiết lập một quỹ trị giá 284,73 triệu đô la Mỹ nhắm vào các công ty khởi nghiệp hoạt động trong ngành chăm sóc sức khỏe, tài chính, nông nghiệp, du lịch và kỹ thuật số ở Thái Lan.

Theo Bộ trưởng KH&CN, Picket Durongkaverroj, Bangkok đang rất quan tâm đến việc thành lập một hệ sinh thái khởi nghiệp ở Thái Lan, với "các quận khởi

Trung tâm Digital True Park ở Bangkok, Thailand dự kiến khai trương vào năm 2018.

khởi nghiệp" được phân phối trên khắp Thái Lan, nơi các công ty có thể mở rộng hoạt động. Chính phủ cam kết hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp mở rộng cơ sở khách hàng của họ, không chỉ ở Bangkok mà ở mọi miền của Thái Lan". Sự phát triển này diễn ra khi Thái Lan nỗ lực gia tăng khu vực vốn đầu tư mạo hiểm của mình. Ngoài việc triển khai ra các quỹ này, Bangkok có kế hoạch thiết lập một vườn ươm thông qua một sự sắp xếp nhiều bên giữa các chính phủ, các công ty tư nhân và các trường đại học để hỗ trợ cho việc bắt đầu kinh doanh mới, đầu tư mở rộng, tiếp cận với các chuyên gia tư vấn, hợp tác nghiên cứu và phát triển, và không gian làm việc chung cho kinh doanh.

Chính phủ ước tính số khởi nghiệp ở Thái Lan vào khoảng từ 1000 đến 2500 công ty, với kế hoạch tăng số lượng các doanh nghiệp khởi nghiệp mới trong nước lên 10.000 doanh nghiệp vào năm 2018 cũng như tạo điều kiện cho việc mở rộng các doanh nghiệp Thái Lan sang các nước ASEAN khác.

NGUỒN CHUYÊN GIA DỒI DÀO

Thái Lan đã chứng kiến sự tăng trưởng liên tục các chuyên gia kỹ thuật số nhập cư và các chuyên gia trình độ cao thường xuyên có mặt ở khắp đất nước. Những du khách tìm kiếm cơ hội kinh doanh và dân nhập cư kỹ thuật số (những năm gần đây) đã mang nhiều kỹ năng và ý tưởng kinh doanh vào một quốc gia đã chín muồi cho sự tăng trưởng.

Động lực phát triển dường như sẽ không chậm lại bất cứ lúc nào cùng với những không gian làm việc được thiết lập trên khắp đất nước, các hội thảo khởi nghiệp công nghệ tập trung vào việc đào tạo những người đam mê khởi nghiệp, cùng với nhiều chương trình giáo dục do chính phủ triển khai.

Với những người có nền tảng đa dạng, kỹ năng, kinh nghiệm sống và trình độ học vấn, các doanh nhân muốn sống và làm việc tại một nơi nhộn nhịp với sự sáng tạo và nguồn cảm hứng để nuôi dưỡng những ý tưởng tò mò của họ. Môi trường khởi nghiệp Thái Lan rất sống động và mang lại sự kết

hợp bùng nổ cho những ý tưởng mới và sự hợp tác của các kỹ năng chuyên nghiệp.

THÁI LAN SỚM NĂM BẮT CÔNG NGHỆ VÀ TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI

- Cơ quan thông tin kinh doanh và công nghệ hàng đầu Thái Lan - TechSauce - báo cáo mật độ di động là 148% trong năm 2016 so với 107% (năm 2010) với 49% điện thoại thông minh và 83 triệu thuê bao 3G.
- Các phương tiện truyền thông xã hội phát triển mạnh trong nước - với số lượng người sử dụng các nền tảng tiện truyền thông xã hội như Facebook, Line, Instagram và Twitter lần lượt là 35 triệu, 33 triệu, 2 triệu và 4,5 triệu.
- Thái Lan đã tự thiết lập là nước sử dụng phương tiện truyền thông xã hội lớn thứ ba trên thế giới theo quốc gia.
- 37% tổng dân số truy cập các ứng dụng di động hàng ngày.
- Các nền tảng thương mại điện tử ngày càng phổ biến, 71% người sử dụng điện thoại thông minh trong nước báo cáo mua hàng trực tuyến nhiều hơn hai lần một tháng với 90% kế hoạch tham gia vào các giao dịch trực tuyến trong tương lai.
- Giao dịch thương mại người tiêu dùng với người tiêu dùng (C2C) đã có những bước phát triển rất lớn trong những năm gần đây.
- Cùng với sự xuất hiện của các sự kiện như Hội nghị thượng đỉnh Techsauce 2016 do TechSauce và chi nhánh liên doanh của SCB-Digital Ventures tổ chức, Thái Lan đã bắt đầu thực hiện các bước để thúc đẩy phát triển doanh nghiệp và đổi mới tại địa phương.
- HUBBA Thailand, một không gian làm việc cho các doanh nhân, tự hào là "không gian năng suất cho các nhà ý tưởng sáng tạo", cung cấp các dịch vụ đặc biệt như kinh doanh và các dịch vụ tư vấn kinh nghiệm người dùng cũng như các cơ hội liên kết vốn đầu tư mạo hiểm.

Sự pha trộn phù hợp cho khởi nghiệp ở Thái Lan

Thái Lan được cho là nơi khởi nghiệp và kinh doanh dễ dàng thứ 17 trên thế giới. Điều này bao gồm tất cả mọi thứ từ thủ tục quan liêu đến các chi phí liên quan. Thuế cũng rất hợp lý.

Chủ tịch Viện Nghiên cứu và Phát triển Thái Lan, ông Somkiat Tangkitvanich, cũng đã gợi ý cho các nhà hoạch định chính sách giảm bớt các quy định của chính phủ làm cản trở sự tăng trưởng trong lĩnh vực công nghệ và khởi nghiệp.

Các tập đoàn cũng đã chứng tỏ mình là động lực cho hệ sinh thái khởi nghiệp của Thái Lan. Một chương trình 3 tháng lôi kéo những nhà sáng tạo, cố vấn và nhà đầu tư tốt nhất vào một không gian chung, chương trình tăng tốc DTAC tự hào có tổng kinh phí 2,8 triệu đô la Mỹ với khoản tài chính hỗ trợ từ 14.400 đô la Mỹ đến 43.000 đô la Mỹ cho mỗi nhóm khởi nghiệp.

Với sự hỗ trợ thương mại hoá từ Công ty viễn thông Telenor, cũng như hỗ trợ pháp lý, kế toán và tài chính từ công ty kiểm toán và tư vấn PwC, chương trình Tăng tốc DTAC là một minh chứng cho một trong những cách mà các doanh nghiệp lớn có thể đóng góp cho sự phát triển của các công ty nhỏ. Các dự án khác bao gồm việc công bố dự án trung tâm kỹ thuật số Digital True Park bởi công ty khai thác di động True Corporation với khoản đầu tư trị giá nửa tỷ đô la Mỹ.

Một hệ sinh thái khởi nghiệp đang bùng nổ xuất phát từ sự kết hợp độc đáo giữa cộng đồng sáng tạo, cộng đồng mở và sự chào đón của người dân, các chương trình tạo thuận lợi cho doanh nghiệp, giáo dục và tư nhân, các cơ sở hạ tầng đã sẵn sàng và phát triển, vị trí, các yếu tố tài chính liên quan đến sinh sống và chi phí làm việc và hệ thống truyền thông công nghệ cao. Với tất cả những điều này được xem xét, có vẻ như Thái Lan thực sự có các thành phần phù hợp để được công nhận là một trong những thủ phủ khởi nghiệp lớn tiếp theo của thế giới.

N.M.Q.

START-UP: LÀM THẾ NÀO ĐỂ KHÔNG CHẾT YẾU?

Rất nhiều công ty khởi nghiệp (start-up) có những lợi thế nổi trội ban đầu như sẵn lượng khách hàng, nguồn vốn dồi dào với một triển vọng đầy hứa hẹn nhưng lại không thể trụ được trong năm đầu mới thành lập. Lý giải nguyên nhân, câu trả lời thường là những công ty này gặp rắc rối ở khâu “mở rộng”. Vậy, “mở rộng” là gì? Các nhà đầu tư mạo hiểm thường mô tả mở rộng là khả năng “chuyên môn hóa cơ cấu” và “tạo ra tăng trưởng”. Nhưng thực ra, đó là những cách mô tả đơn giản, thậm chí nghèo nàn cho những biến đổi nội tại luôn cần được diễn ra với các start-up. Ngày nay, start-up phát triển nhanh đến nỗi một khi nhận ra lỗi thì đã quá muộn để làm lại từ

đầu. Cách duy nhất để sống sót đó là các start-up cần phải nắm rõ các cơ chế của việc mở rộng một cách hiệu quả.

Xuất phát từ nghiên cứu sâu rộng về các công ty có tốc độ phát triển nhanh và với kinh nghiệm nghiên cứu về vận hành cơ cấu công ty, hai nhà nghiên cứu Ranjay Gulati và Alicia Desantola của Trường kinh doanh Havard đã xác định một cơ chế gồm 4 hoạt động chủ chốt để có thể mở rộng thành công một start-up. Bốn hoạt động đó bao gồm: thuê nhân viên chuyên nghiệp để đưa doanh nghiệp lên một cấp độ mới; bổ xung các cơ cấu quản lý để đáp ứng với số lượng nhân viên tăng lên trong khi vẫn phải duy trì

các mối quan hệ phi chính thống trong doanh nghiệp; xây dựng năng lực dự đoán và hoạch định; và phát hiện và củng cố các giá trị văn hóa có khả năng duy trì được doanh nghiệp.

Theo nhóm nghiên cứu, rất nhiều doanh nghiệp sẽ phản đối những hoạt động này. Các start-up thường phát triển các chiến lược một cách “chộp giật”, thiếu tham khảo bởi vì họ khởi đầu từ một mô “hỗn tạp” và hay lựa chọn phương pháp mang tính “đối phó” để xây dựng công ty của mình. Những nhà sáng lập thường có xu hướng coi các cơ cấu và quy trình chính thống - những yếu tố chung cho tất cả 4 hoạt động - là những mối đe dọa mang tính quan liêu đối với tinh thần kinh doanh của họ. Họ cũng lo lắng về việc để mất tốc độ, sự kiểm soát và tinh thần gắn kết đồng đội. Tuy vậy, khi họ lãng tránh kỷ luật và trật tự thì họ sẽ phải trả một giá rất cao, đó là sự vận hành hỗn loạn và hiệu suất làm việc khó dự đoán. Vì vậy, mở rộng quy mô không có nghĩa là doanh nghiệp sẽ phải từ bỏ bản sắc khởi nghiệp và chấp nhận những giáo điều của công ty quy mô lớn một khi muốn phát triển. Trái lại, những công ty sẵn sàng quản lý sự phát triển đó và học những cách thức vận hành và đáp ứng mới, sẽ có cơ hội trụ lại lâu dài hơn.

XÁC ĐỊNH CÁC VAI TRÒ CHUYÊN BIỆT

Những người sáng lập thường kiêm nhiệm mỗi thứ một chút, nói một cách đơn giản, là làm bất cứ việc gì để có thể kinh doanh. Thông qua các kênh phi chính thức, họ thuê các cộng sự, những người đồng cam cộng khổ cùng với họ trong việc theo đuổi niềm đam mê. Phương thức "tất cả chung tay" có thể hoạt động tốt ngay từ đầu, khi tinh thần còn đang hăng và công ty ở quy mô nhỏ. Nhưng khi công ty phát triển ở quy mô lớn hơn, họ sẽ phải đối mặt với mức độ phức tạp mới đòi hỏi phải xác định và phân công nhiệm vụ chính thức. Để giải quyết vấn đề này, doanh nghiệp thường tìm cách chuyên môn hóa một số chức năng, chẳng hạn như thuê các nhân viên chuyên nghiệp trong những lĩnh vực

bán hàng, nhân sự, marketing, NC&PT và sản xuất. Điều này có lợi cho doanh nghiệp theo hai cách. Thứ nhất, các nhân viên có nghiệp vụ sẽ làm việc hiệu quả hơn. Thứ hai, chuyên môn hóa cũng sẽ góp phần thúc đẩy tăng trưởng trong tương lai bằng cách tạo ra “khoảng trống” cho phần còn lại của công ty. Ví dụ, những người không phải lo về marketing sẽ tự do khám phá các hoạt động khác.

Tất nhiên, điều này có nguy cơ gây ra căng thẳng giữa các nhân viên kỳ cựu “gì cũng phụ trách” với những nhân viên chuyên nghiệp mới được tuyển dụng. Trong khi đó, yêu cầu về nghiệp vụ chuyên môn thường vượt xa năng lực của các nhân viên kỳ cựu. Hậu quả là các chức danh lãnh đạo ngày càng rơi vào tay “người ngoài” còn những nhân viên kỳ cựu sẽ trở nên bất mãn. Những nhân viên kỳ cựu cũng có thể cảm thấy bức dọc khi vai trò của họ bị thu hẹp lại vì không phải tất cả những nhân viên kỳ cựu đã quen với tác phong “phụ trách toàn bộ” đều chấp nhận trở thành một nhân viên chuyên về nghiệp vụ nào đó. Thường thì họ sẽ cảm thấy thất vọng và bỏ đi, mang theo cả những mối quan hệ và sự hiểu biết của họ về sứ mệnh và văn hoá của công ty.

Vậy, để giữ cho mọi người làm việc cùng nhau trên tinh thần xây dựng, điều quan trọng là phải lường trước và quản lý được những phản ứng như vậy. Chúng ta hãy cùng xem Birchbox, một công ty mới khởi nghiệp giải quyết vấn đề này như thế nào.

Birchbox phát triển bùng nổ trong vòng vài năm sau khi thành lập, nhờ mô hình kinh doanh kích thích khám phá của người tiêu dùng về các mẫu sản phẩm làm đẹp mới. Mỗi thuê bao hàng tháng sẽ nhận được một hộp gồm các mẫu được lựa chọn phù hợp với hồ sơ cá nhân của họ. Khách hàng đơn giản chỉ cần trả lệ phí và thường thức các mẫu mới này, họ cũng có thể truy cập trang web Birchbox và mua số lượng lớn các sản phẩm họ thích nhất. Công ty cũng có một đội nhân viên chuyên viết các bài báo kỹ thuật số và video hướng dẫn về các xu

hướng làm đẹp để thu hút khách hàng hơn. Mô hình này đã thu hút được một triệu người đăng ký trong bốn năm đầu tiên và hàng chục doanh nghiệp khác đã sao chép mô hình của Birchbox.

Khi được nhận 60 triệu USD ở vòng cấp vốn B, để đáp ứng lại nhu cầu, Birchbox đã tăng từ tám nhân viên trong năm 2010 lên hơn 300 nhân viên tới tháng 4 năm 2014. Trong quá trình này, vai trò và trách nhiệm của các nhân viên đã thay đổi. Nicole Fealey, Giám đốc bộ phận hiệu suất và vận hành khách hàng, nhớ lại sự phấn khích khi là một nhân viên “đa di năng” trong suốt 18 tháng đầu. “Đó là điều tôi thích ở một start-up,” bà nói. “Bạn sẽ không bao giờ cảm thấy buồn chán.” Nhưng bà nhanh chóng nhận ra bà và những nhân viên khác thiếu kiến thức và kinh nghiệm để tự giải quyết mọi việc khi công ty phát triển. Ví dụ, với công đoạn hậu cần của việc vận chuyển hàng triệu hộp mẫu không giống nhau mỗi tháng hoặc công đoạn xây dựng mối quan hệ bán hàng với các đối tác để đảm bảo

liên tục bổ sung cho các hộp mẫu bằng các sản phẩm mới và thú vị, để quản lý những công đoạn phức tạp như vậy, Birchbox phải phân chia thành các bộ phận chức năng chuyên biệt và tìm kiếm các nhân viên chuyên môn hóa để nâng cao hiệu quả của mỗi một bộ phận.

Kate Price, chuyên gia nổi tiếng trong lĩnh vực quảng cáo thương hiệu, được Birchbox thuê tư vấn, cho biết: “Ngay từ đầu tôi đã nhận ra công ty được bố trí theo kiểu “tổng tấn công” và kinh nghiệm tư vấn của tôi mách bảo nên sửa lại tất cả những điều đó, nhưng tôi cũng nhanh chóng học được cách tôn trọng những nhân viên mới ở độ tuổi đôi mươi nhưng đã xây dựng được một quy trình góp phần giúp vận hành công ty”. Nhà đồng sáng lập Katia Beauchamp cũng đồng ý về tầm quan trọng của việc đánh giá cao đội ngũ nhân viên kỳ cựu - một nhóm các nhà đồng sáng lập được coi là vô cùng quan trọng làm nên “tinh thần” của Birchbox. Bà nói, “Chúng tôi đã làm tốt khi cho mọi người biết họ có

giá trị như thế nào và sẽ không có công ty nếu như không có sự chung sức của họ". Thái độ đó đã khiến những nhân viên kỳ cựu cảm thấy mình có giá trị và vai trò.

Tuy vậy, đôi khi những nhà đồng sáng lập cũng phải vật lộn để tự tìm chỗ đứng trong một start-up đang phát triển. Beauchamp thừa nhận: "Điều đó thật đáng sợ và không phải dễ dàng với bất cứ ai. Một số người phải thuê cho mình một ông "sếp" để giám sát các hoạt động chính họ kiến tạo và phát triển từ ban đầu, viết lại bản mô tả công việc của họ cho phù hợp". Matt Field, một nhân viên kỳ cựu, người đứng đầu các hoạt động quốc tế trong giai đoạn công ty phát triển mạnh, coi đây là một cơ hội để phát triển cá nhân. "Tôi biết tôi không có nền tảng kiến thức để đưa Birchbox đạt mức kỳ vọng" ông nói "vì vậy tôi đã thuê người có thể dạy tôi cách thực hiện công việc của mình tốt nhất". Duy trì một tư duy học tập giữa các nhân viên là bí quyết, cũng như cách nhắc nhở họ về những thách thức phía trước và cách những người giỏi kinh nghiệm có thể giúp đỡ. Những điều đó đã giúp Field và những người khác chú trọng vào lợi ích của công ty hơn là lo lắng về vai trò và vị trí của họ trong trật tự mới. Khi có thêm nhiều người ngoài tham gia và hình thành nên các phòng chức năng, nhân viên kỳ cựu cũng sẽ tạo ra sự gắn kết thông qua vốn hiểu biết rộng của họ về cách thức vận hành của công ty. Họ cũng hoạt động như một kênh văn hoá nổi ngược với thời Birchbox chưa có thương hiệu – thời mà công ty vô cùng năng động trong việc thu hút sự chú ý của các đối tác tiềm năng và khách hàng.

Liệu chuyên môn hóa có mang lại rủi ro? Chắc chắn rồi. Một khi mỗi bộ phận chức năng có nhà lãnh đạo độc lập, nhân viên có thể sẽ chỉ ở trong «ốc đảo» của họ và ngừng hòa nhập với công ty. Ý thức « phòng ban » có thể ngăn ngừa sự chia sẻ ý tưởng và đổi mới liên phòng, vì vậy các công ty phải đảm bảo rằng các tương tác phi chính thức tiếp tục xuyên suốt giữa các đội và các bộ phận. Khi các công ty đang trong giai đoạn tăng trưởng cao, họ

thường bỏ qua các hoạt động xây dựng quan hệ mà ưu tiên cho nhu cầu làm việc ngay lập tức. Nhưng theo thời gian có thể dẫn đến tình trạng đình trệ và mất bản sắc. Các công ty vận hành tốt hơn trong thời gian dài là nhờ sự gắn kết giữa các phòng ban. Câu trả lời không phải là tránh xây dựng các «ốc đảo» mà là tìm cách để liên kết chúng lại.

THÊM CƠ CẤU QUẢN LÝ

Khi khởi động một start-up, nhiều người sáng lập thường loại bỏ sự phân cấp vì lý tưởng bình đẳng của họ. Nhưng khi công ty mở rộng, số ít lãnh đạo nắm trong tay số nhân viên ngày càng đông. Các nhà sáng lập có thể nghĩ rằng điều này cho phép họ nắm quyền, bởi vì tất cả các quyết định phải thông qua họ. Trớ trêu thay, công ty của họ sẽ rơi mất kiểm soát vì bộ máy quản lý tập trung trở thành nút tắc gây cản trở luồng thông tin, ra quyết định và thực hiện. Một vài người trên cao không thể giám sát hiệu quả công việc hàng ngày ngày càng được chuyên môn hóa của mỗi người. Trong một hệ thống như vậy, trách nhiệm giải trình cho các mục tiêu vận hành sẽ bị mất. Nhân viên cảm thấy khó có thể tập trung và tham gia khi họ không có hướng dẫn và quy trình quản lý. Họ có thể trở nên nản lòng khi cố tiếp cận với những lãnh đạo có quyền quyết định, những người này còn đang bận với nhiều dự án và những nhân viên khác.

Hiện tượng này sớm xảy ra tại CloudFlare, một start-up thành lập năm 2009 tại San Francisco, nhanh chóng trở thành một công ty giữ vai trò quan trọng trong việc cung cấp nội dung và bảo mật cho các trang web nhỏ và vừa. Đến tháng 7 năm 2012, công ty đã phục vụ gần 500.000 trang web, với hơn 2 tỷ lượt xem mỗi trang/ngày (sau đó khoảng 1% tổng số lượt xem trang trên Internet). Trong những ngày đầu mới thành lập, những người sáng lập của CloudFlare tự hào và lớn tiếng tuyên bố rằng họ sẽ xây dựng một công ty hoàn toàn « phẳng », không có chức danh thứ bậc hoặc bộ phận nhân sự. Giống nhiều nhà lãnh đạo start-up, CEO Matthew Prince muốn thúc đẩy tính linh hoạt, thành tựu cá nhân và

tin rằng họ sẽ bị ngột ngạt bởi sự kiểm soát quan liêu. Với việc tạo ra một công ty không có các chức danh, ông cũng hy vọng tránh được những xung đột trong biểu đồ tổ chức trong tương lai vì những người sáng lập ban đầu hướng tới một dự án nhỏ có lẽ sẽ không phù hợp với việc lãnh đạo một nhóm 250 người. Tuy nhiên, những rắc rối bắt đầu xuất hiện. Chỉ trong ba tháng năm 2012, năm trong số 35 nhân viên của công ty đã bỏ việc, một số chỉ trích việc thiếu cơ cấu báo cáo trung cấp và việc không tồn tại các thủ tục nhân sự. Họ đã báo cáo những tình huống mà họ không biết tham khảo ai khi muốn thay đổi những hoạt động liên quan đến phần mềm hoặc các tiêu chuẩn mã hóa. Thiếu các chính sách chính thức, họ cảm thấy khó khăn trong việc xác định ngày nghỉ phép và ngày nghỉ ốm, cân bằng công việc với kỳ vọng gia đình và các khoản chi phí. Sự phản ứng dữ dội của nhân viên cũng tương tự như những gì mà start-up Zappos đã trải qua vào năm 2015, khi tuyên bố rằng công ty này đã loại bỏ tất cả các chức danh và nhà quản lý và hệ quả là 14% nhân công (210 người) đã bỏ việc.

Mặc dù CloudFlare đã mất ít người hơn Zappos, nhưng tỷ lệ cũng tương tự. Ngay sau khi nhận ra công ty đi chệch hướng, Prince chấp nhận công ty cần bổ sung thêm cơ cấu quản lý. Khi công ty tăng gấp đôi đội ngũ nhân viên hiện tại, họ sẽ cần phân thêm cấp bậc, các nhà quản lý và các quy trình. Gần đây, công ty đã bổ sung thêm chức danh giám đốc sản phẩm, nhưng Prince, người vẫn không thích dùng từ "nhà quản lý", gọi chức danh này là "kỹ sư sản phẩm". Đến năm 2015 công ty đã thuê

thêm các nhà quản lý, cùng với một quản trị nhân sự và một nhà tuyển dụng tài năng. Prince muốn biểu đồ cơ cấu tổ chức vẫn đủ linh hoạt để thu hút nhân lực cao cấp mà không làm nản chí những đóng góp cá nhân, nhưng ông thừa nhận rằng việc bổ sung cơ cấu quản lý đã giúp CloudFlare phát triển.

Tất nhiên, các công ty cũng có thể có cơ cấu quá cồng kềnh. Có quá nhiều cấp trong chuỗi ra quyết định sẽ làm chậm lại tiến trình bằng cách hạn chế lưu lượng thông tin (từ trên xuống dưới hoặc từ dưới lên). Điều này làm thoái chí nhân viên khi biểu hiện rằng họ không đủ tin cậy để tự xử lý công việc của mình. Tuy nhiên, như chúng ta đã thấy trong trường hợp của CloudFlare, quá ít hướng dẫn cũng sẽ làm nhân viên thoái chí.

Các công ty bổ sung thêm các cơ cấu chính thống với sự cố vấn và phản hồi không chính thức sẽ có thể duy trì nguyên vẹn động lực phát triển. Đó là bởi những điều này thúc đẩy một tư duy học hỏi, giúp nhân viên phát triển song song với công ty. Vai trò và phạm vi thẩm quyền được phân định rõ ràng cũng cho phép nhân viên thực hiện các quyết định nhanh hơn và thông minh hơn theo quyền hạn của mình. Nhân viên càng có khả năng tự đưa ra quyết định thì họ càng học hỏi và chịu trách nhiệm nhiều hơn.

(Còn nữa)

Phương Anh (Theo Start-up that last, Harvard Business Review)